

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра загально-медичних наук**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Фізична терапія, ерготерапія</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Завідувач кафедри загально-медичних наук, доктор педагогічних наук, професор Самокиш Іван Іванович	0979759198	samokih@i.ua

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр галузі знань: 22 Охорона здоров'я, спеціальності: 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання» є забезпечення належного рівня базових знань про систему лікувальної фізичної культури в Україні та особливості проведення оздоровчої роботи з людьми після захворювань та з обмеженими функціями.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формувати розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості з порушенням опорно-рухового апарату, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, скерованість на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання; формувати систему знань з фізичної реабілітації, необхідних в процесі життєдіяльності, навчання, роботи, сімейному, фізичному вихованні людей з порушенням опорно - рухового апарату.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ

ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми в галузі фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати стан пацієнту у комплексі загально-медичного симптомо-комплексу організму хворого, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

Навчальна дисципліна «Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- ✓ мати уявлення про «фізичну реабілітацію» (ФР) та «адаптивне фізичне виховання» (АФ), визначати її мету, завдання, основні засоби та методичні принципи;
- ✓ розуміти значення ФР та АФ для більш швидкого відновлення здоров'я, порушених функцій і працездатності хворих, підвищення якості їх життя, попередження або ліквідації наслідків патологічного процесу;
- ✓ знати визначення та особливості методу лікувальної фізкультури (ЛФК) як основного засобу ФР, пояснювати механізми лікувальної дії фізичних вправ та масажу на організм, розуміти основні принципи підбору та дозування фізичних навантажень;
- ✓ ранні ознаки перевтоми, передпатологічні та патологічні стани, що виникають при неадекватних фізичних навантаженнях, знати засоби їх профілактики та надавати при цьому невідкладну допомогу;
- ✓ причини виникнення передпатологічних та патологічних станів, а також фактори ризику раптової смерті при нерациональних заняттях фізичною культурою і спортом;
- ✓ оптимальні режими рухової активності для призначення хворим на стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному та санаторно-курортному етапах відновного лікування, їх завдання і зміст залежно від періоду ФР;

- ✓ основні завдання, особливості окремих методик ЛФК та спеціальні вправи при патології внутрішніх органів, захворюваннях і ушкодженнях нервової системи, травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, при оперативних втручаннях, а також в акушерсько-гінекологічній практиці та педіатрії;
- ✓ визначення, особливості фізичної реабілітації та пояснювати механізми лікувальної дії фізичних вправ.

Уміння:

- ✓ трактувати зміни основних фізіологічних систем під впливом фізичних навантажень різної інтенсивності;
- ✓ виявляти зовнішні ознаки різних ступенів стомлення при виконанні фізичних вправ;
- ✓ вміти проводити діагностику гострого та хронічного фізичного перенапруження, а також інших захворювань і ушкоджень, що виникають внаслідок неадекватних фізичних навантажень;
- ✓ володіти методами невідкладної допомоги і лікування гострого та хронічного фізичного перенапруження;
- ✓ давати рекомендації щодо медико-біологічних й інших засобів профілактики перевтомлення та відновлення фізичної працездатності при оздоровчому тренуванні й у сучасному спорті;
- ✓ аналізувати показання та протипоказання до застосування засобів ФР та АФ у хворих різноманітного профілю;
- ✓ здійснювати вибір найбільш ефективних засобів ФР та АФ з урахуванням клінічного перебігу захворювань (фази, стадії, ступеня функціональних розладів), супутньої патології, а також відповідно до індивідуальних особливостей організму: віку, статі, функціональних здібностей, рівня фізичної підготовленості та толерантності до фізичних навантажень;
- ✓ надавати хворим різноманітного профілю рекомендацій щодо самостійних занять фізичними вправами за вказівкою лікаря, з поясненням особливостей самоконтролю під час занять;
- ✓ оцінювати ефективність застосування засобів фізичної реабілітації в процесі відновного лікування.

Навички:

- ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності;
- використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (перший семестр / другий семестр)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
10	300	30/ 30	40 /40	80 / 80	2	3 / 4	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.
3 семестр Тема 1. Історія виникнення та основи реабілітації. 1. Історія лікувального застосування фізичних вправ та масажу. 2. Становлення реабілітації. 3. Деякі загальні питання реабілітації. 4. Завдання, мета і принципи реабілітації. 5. Види, періоди й етапи реабілітації.	14	2	4	8
Тема 2. Лікувальна фізична культура. 1. Загальні основи лікувальної фізичної культури. 2. Механізми лікувальної дії фізичних вправ. 3. Засоби лікувальної фізичної культури. 4. Форми лікувальної фізичної культури. 5. Періоди застосування лікувальної фізичної культури. 6. Загальні вимоги до методики проведення занять ЛФК. 7. Рухові режими.	16	4	4	8
Тема 3. Лікувальний масаж та основні види терапії. 1. Механізми лікувальної дії масажу. 2. Вплив масажу на окремі системи організму. 3. Форми і методи лікувального масажу. 4. Механізми лікувальної дії фізичних чинників. 5. Класифікації лікувальних фізичних чинників. 6. Характеристика лікувальних фізичних чинників. 7. Механотерапія. 8. Працетерапія.	16	4	4	8
Тема 4. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях. 1. Загальні відомості. 2. ЛФК після хірургічних втручань. 3. Лікувальний масаж. 4. Фізіотерапія. 5. Механотерапія.	16	4	4	8

6. Працетерапія. 7. Рани. 8. Опіки і відмороження. 9. Переломи кісток. 10. Ампутації. 11. Оперативні втручання на органах грудної порожнини. 12. Оперативні втручання на органах черевної порожнини.				
Тема 5. Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Артрити. 3. Артрози. 4. Вади постави. 5. Сколіоз. 6. Плоскостопість.	14	2	4	8
Тема 6. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Недостатність кровообігу. 3. Атеросклероз. 4. Інфаркт міокарда. 5. Стенокардія. 6. Гіпертонічна хвороба. 7. Гіпотонічна хвороба. 8. Ревматизм. 9. Захворювання серця.	16	4	4	8
Тема 7. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Пневмонія. 3. Плеврит. 4. Бронхіальна астма. 5. Емфізема легень.	14	2	4	8

Тема 8. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Гастрит. 3. Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки. 4. Захворювання кишок. 5. Холецистит і жовчокам'яна хвороба. 6. Спланхноптоз.	14	2	4	8
Тема 9. Фізична реабілітація при захворюваннях обміну речовин. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Ожиріння. 3. Цукровий діабет. 4. Подагра.	14	2	4	8
Тема 10. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи. 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації. 2. Захворювання і травми периферичної нервової системи. 3. Радикуліт. 4. Неврит лицевого нерва. 5. Неврит окремих нервів верхніх і нижніх кінцівок. 6. Інсульт. 7. Травми головного мозку. 8. Травми спинного мозку. 9. Неврози.	16	4	4	8
Усього годин	150	30	40	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				
4 семестр Тема 11. Адаптивне фізичне виховання як навчальна дисципліна. Основні поняття та теорія адаптивного фізичного виховання. 1. Мета і завдання адаптивного фізичного виховання. 2. Історія адаптивного фізичного виховання. 3. Характеристика адаптивного фізичного виховання.	14	2	4	8

4. Основні поняття. 5. Теорія адаптивного фізичного виховання.				
Тема 12. Принципи адаптивного фізичного виховання. 1. Основні (загальні) принципи адаптивного фізичного виховання. 2. Спеціальні принципи адаптивного фізичного виховання.	16	4	4	8
Тема 13. Засоби адаптивного фізичного виховання 1. Основні засоби адаптивного фізичного виховання. 2. Рекомендації та протипоказання до використання засобів відповідно до завдань навчального процесу. 3. Засоби розвитку рухових функцій.	16	4	4	8
Тема 14. Методи адаптивного фізичного виховання. Матеріально-технічне забезпечення. 1. Загальні методи адаптивного фізичного виховання. 2. Застосування різних методів формування дії по етапах алгоритму. 3. Матеріально-технічне забезпечення.	16	4	4	8
Тема 15. Контроль в адаптивному фізичному вихованні. 1. Загальні завдання. 2. Завдання етапного контролю. 3. Завдання поточного контролю. 4. Завдання оперативного контролю. 5. Медичне діагностування. 6. Дослідження довільних рухових реакцій. 7. Дослідження рухових спроможностей.	14	2	4	8
Тема 16. Форми адаптивного фізичного виховання. 1. Види форм адаптивного фізичного виховання. 2. Ранкова гігієнічна гімнастика. 3. Урок. 4. Фізкультпауза та динамічна перерва.	16	4	4	8
Тема 17. Профілактика травматизму в адаптивному фізичному вихованні. 1. Причини травматизму. 2. Рекомендації до профілактики травм і підвищення безпеки занять.	14	2	4	8
Тема 18. Вимоги до викладача в адаптивному фізичному вихованні. 1. Алгоритм управління процесом адаптивного фізичного	14	2	4	8

виховання. 2. Завдання викладача адаптивного фізичного виховання. 3. Робота з волонтерами.				
Тема 19. Адаптивне фізичне виховання при глухоті. 1. Причини порушення слуху. 2. Можливі порушення рухової активності. 3. Тестування при глухоті. 4. Завдання, уміння і навички фізичного виховання. 5. Особливості методики фізичного виховання.	14	2	4	8
Тема 20. Адаптивне фізичне виховання при сліпоті. 1. Сліпота та види порушення зорового сприйняття. 2. Поділ на групи. 3. Можливі порушення при сліпоті. 4. Допуск до занять та лікарсько-педагогічний контроль. 5. Мета та завдання фізичного виховання. 6. Методи навчання спортивної техніки.	16	4	4	8
Усього годин	150	30	40	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях.	2
2	Тема 2. Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату.	2
3	Тема 3. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.	2
4	Тема 4. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання.	2

5	Тема 5. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення.	2
6	Тема 6. Фізична реабілітація при захворюваннях обміну речовин.	2
7	Тема 7. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи	2
	Всього	14

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Фізична реабілітація та адаптивне фізичне виховання» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Особливості адаптивного фізичного виховання в Україні.

Адаптивна рухова активність

Соціалізація людей з обмеженими можливостями за рахунок адаптивного спорту.

Особливості адаптивного фізичного виховання при глухоті.

Засоби адаптивного фізичного виховання при глухоті.

Методи та засоби адаптивного фізичного виховання при сліпоті.

Особливості адаптивного фізичного виховання при сліпоті.

Особливості адаптивного фізичного виховання при порушеннях опорно-рухового апарату та ураженнях спинного мозку.

Засоби адаптивного фізичного виховання при порушеннях опорно-рухового апарату та ураженнях спинного мозку.

Лікувальний масаж та основні види терапії.

Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях.

Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату.

Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.

Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання.

Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення.

Фізична реабілітація при захворюваннях обміну речовин.

Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

Питання до іспиту

1. Історія виникнення та основи реабілітації.
2. Лікувальна фізична культура.
3. Лікувальний масаж та основні види терапії.
4. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях.
5. Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату.
6. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи.
7. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання.
8. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення.
9. Фізична реабілітація при захворюваннях обміну речовин.
10. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи.
11. Зв'язок адаптивного фізичного виховання з іншими науками та навчальними дисциплінами.
12. Адаптивне фізичне виховання, як наука та навчальна дисципліна.
13. Охарактеризувати поняття «адаптивна фізична культура», «адаптивне фізичне виховання».
14. Охарактеризувати поняття «адаптивний спорт», «адаптивне фізичне виховання».
15. Вказати відмінності АФВ.
16. Охарактеризувати поняття «фізична реабілітація», «адаптивне фізичне виховання».
17. Вказати відмінності АФВ.
18. Охарактеризувати поняття «інвалід», «інвалідність», «соціальний захист інвалідів».
19. Охарактеризувати поняття «дифектологія», «коррекційна педагогіка».
20. Сучасні стан проблеми інвалідності у світі. Причини збільшення кількості інвалідів у світі.
21. Актуальні проблеми АФВ в Україні та світі.

22. Характеристика адаптивного фізичного виховання в Україні.
23. Законодавчі основи адаптивного фізичного виховання в Україні.
24. Організаційні основи адаптивного фізичного виховання в Україні.
25. Принципи вітчизняної державної політики в сфері соціального захисту інвалідів.
26. АФВ в державній системі корекційної педагогіки.
27. Діяльність громадських і державних організацій в галузі фізичного виховання та спорту інвалідів.
28. Особливості організації фізкультурного руху і спорту інвалідів в Україні.
29. Проблеми фізичної та соціальної адаптації інвалідів.
30. Історичні аспекти розвитку АФВ.
31. Виникнення та розвиток Ігор для глухих (Тихих Олімпіад).
32. Виникнення та розвиток Параолімпійських ігор.
33. Виникнення та розвиток Сток-Менделівських ігор.
34. Виникнення та розвиток Спеціальних Олімпіад.
35. Виникнення та розвиток спорту на візках.
36. Організація та проведення Параолімпійських Ігор.
37. Мета та завдання АФВ.
38. Основні принципи адаптивного фізичного виховання.
39. Специфічні принципи адаптивного фізичного виховання.
40. Засоби та методи адаптивного фізичного виховання.
41. Організаційні форми АФВ.
42. Профілактика травматизму в АФВ.
43. Матеріально-технічне забезпечення АФВ.
44. Викладач АФВ.
45. Загальні відомості про глухоту.
46. Завдання АФВ при глухоті.
47. Засоби АФВ при дефектах слуху.
48. Особливості методики АФВ при дефектах слуху.
49. Вплив глухоти на стан здоров'я та рухову функцію організму.
50. Особливості роботи викладача з АФВ з глухими.
51. Загальні відомості про сліпоту та слабозорість.
52. Завдання АФВ при сліпоті та слабозорості.
53. Засоби АФВ при сліпоті та слабозорості.
54. Допуск до занять АФВ при сліпоті та слабозорості.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті: підручник / І.О.Ячнюк, О.О.Воробйов, Л.В.Романів, Ю.Б.Ячнюк та ін. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с.
2. Деделюк Н.А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : навч.-метод. посібник для студентів / Н. А. Деделюк. – Луцьк : Вежа-Друк. 2014. – 68 с.

3. Лавенець В.М., Спортивна травматологія / В.М.Лавенець, Я.А.Лінько. – К.: Олімп. літ., 2008. -2015 с. 6. Медицинская реабилитация в спорте : Руководство для врачей и студентов / Под общ. ред. В.Н. Сокрута, В.Н. Казакова.— Донецк: «Каштан», 2011. — 620 с.
4. Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Адаптивне фізичне виховання : навч. Посібник. – Умань : ВПЦ «Візаві». 2014. – 210 с.
5. Рижкова М.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Адаптивне фізичне виховання» (для бакалаврів спеціальності «Фізична реабілітація»). – 3.: ЗНТУ. 2017. – 20 с.
6. Соколенко О. І. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. Посіб. Для магістрантів спеціальності «Фізичне виховання». – Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2015. – 154 с.
7. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів (Прийнято Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй на 48 сесії 20 грудня 1993 р. Резолюція 48/96)(Витяги): Основи концепції політики стосовно інвалідів. Реабілітація.Параграф 23. Розділ 1. Передумови для рівноправної участі. Правило 3. Реабілітація.
8. Христова Т.С., Карабанов Є. О. Методичні рекомендації до семінарських занять з дисципліни «Адаптивна фізична культура» для студентів магістратури спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура). – Мелітополь: ФОП Силаєва О. В. 2018. – 46с.
9. Шаповалова І. В.Теорія і методика адаптивного фізичного виховання : навчальний посібник для практичної роботи студентів III курсів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / І. В. Шаповалова. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 97 с.

Допоміжна

1. Guideline for the Management of Patient with Valvular Heart Disease / Bonow R. O. [et al.] // Circulation. – 2006. – № 1. – 148 p.
2. Ades L. Cardiovascular Genetics Working Group. Guidelines for the diagnosis and management of Marfan syndrome / Ades L. // Heart Lung Circ. – 2007. – № 16. – P. 28- 30. 11. Chevalier L. Sudden unexpected death in young athletes: reconsidering „hypertrophic cardiomyopathy“ / Chevalier L. // Eur. J. Cardiovasc. Prev. Rehabil. – 2009. – №3. – P. 23.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>